

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/P/KSO/2015/369

BETREFT: miskennen overlegbevoegdheid schoolraad bij sluiting vestigingsplaats.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 7 december 2015

1.2. Verzoekers

- 1. [A];
- 2. [B];
- 3. [C];
- 4. [D];
- 5. [E];
- 6. [F].

1.3. Verweerder

- Schoolbestuur: [X].
- School: [Y].

1.4. CZB

Bij brief van 1 december 2015, aangetekend verstuurd op 4 december 2015, dienen de verzoekers bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een klacht (met 2 bijlagen) in. Deze brief werd door de Commissie ontvangen op 7 december 2015.

Bij aangetekende brief van 9 december 2015 wordt het schoolbestuur in kennis gesteld van de klacht en gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen.

Bij aangetekende brief van 24 december 2015 wordt een verweerschrift (met 23 stukken) bezorgd.

Met een e-mail van 11 januari 2016 worden de verzoekende en verwerende partij in kennis gesteld van de datum van de zitting.

Bij brief van 12 januari 2016 wordt het verweerschrift aan de raadsman van verzoekers bezorgd.

Bij brief van 13 januari 2016 laat verweerder het secretariaat weten wie op de zitting zal aanwezig zijn.

2. INHOUD van de KLACHT

2.1. Verzoekers dienen klacht in tegen de beslissing van 8 oktober 2015 van verweerder om de vestigingsplaats [Z] van de [Y] 2 op 31 augustus 2016 te sluiten. Deze beslissing zou volgens verzoekers een aantal bepalingen van het participatiedecreet schenden.

Op maandag 12 oktober 2015 wordt aan de ouders per brief (meegegeven met hun kinderen) medegedeeld dat [Z] zal gesloten worden op 31 augustus 2016. Dit wordt op donderdag 15 oktober op een infoavond bevestigd.

2.2. Aangaande de ontvankelijkheid van de klacht

2.2.1. Termijn

Een klacht kan ingediend worden binnen een termijn van zestig kalenderdagen na de vaststelling of de kennisname van de betwiste feiten. Rekening houdend met het feit dat de bestreden beslissing van 8 oktober 2015 dateert en dat de kennisgeving op 12 oktober 2015 plaatsvond, kan er volgens verzoekers geen twijfel over bestaan dat huidige klacht tijdig ingediend werd.

2.2.2. Belang

De klacht wordt ingediend door kinderen die naar de [Z] gaan samen met hun ouders (als wettelijke vertegenwoordigers en met eigen belangen) of door kinderen die nog naar de [Z] willen gaan samen met hun ouders (als wettelijke vertegenwoordigers). Gelet op de inhoud en draagwijdte van de bestreden beslissing hebben de kinderen een belang bij het indienen van een klacht. Bepaalde kinderen zullen door deze beslissing van school moeten veranderen, anderen zullen niet naar hun school van keuze kunnen gaan gelet op deze beslissing. De ouders zijn de wettelijke vertegenwoordigers van hun kinderen.

De ouders hebben bovendien een eigen belang om een klacht in te dienen, want deze beslissing heeft volgens verzoekers een negatieve weerslag op hun keuze voor het onderwijs en de opvoeding van hun minderjarige kinderen en eventueel op de persoonlijke, dagelijkse moeilijkheden in verband met het naar school brengen en ophalen van hun kinderen.

2.3. Aangaande de gegrondheid van de klacht

2.3.1. De beslissing om de vestigingsplaats te sluiten schendt volgens verzoekers specifieke bepalingen van het participatiedecreet voor wat betreft het niet naleven van overlegmomenten met de schoolraad en het LOC. Bovendien stellen zij andere schendingen vast die een indirecte invloed op deze beslissing hebben of op de manier waarop de beslissing d.d. 8 oktober 2015 genomen werd.

Verzoekers stellen de volgende schendingen van het participatiedecreet vast:

- Art.9:

De vestiging gelegen te [W] hoort niet tot dezelfde gemeente als de school gelegen te [V]. De afstand tussen de twee scholen bedraagt ongeveer 8km. Bijgevolg had de vestiging gelegen te [W] volgens verzoekers nood aan zijn eigen schoolraad. Zij zijn van oordeel dat als er een schoolraad in [W] was, een dergelijke raad de mogelijkheid genomen zou hebben om een grondig advies aan het schoolbestuur te bezorgen. Dat zou ten minste geleid hebben tot een nauwkeurige en correcte gemotiveerde beslissing vanwege het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft geen onderzoek gedaan naar alternatieve pistes of andere oplossingen in overweging genomen.

De belangen van de school in [W] waren volgens verzoekers niet vertegenwoordigd. De school in [W] heeft niet kunnen 'participeren' in het besluitvormingsproces.

- Art. 10:

De schoolraad van [Y] telt slechts één vertegenwoordiger van de lokale gemeenschap en geen enkele vertegenwoordiger van vestigingsplaats [Z] (noch van de andere geleding te [U]). Het minimum is volgens verzoekers dus niet bereikt, waardoor er geen representatieve samenstelling is.

- Art. 15:

Verzoekers betwijfelen of de schoolraad geïnformeerd werd over het plan om de school in [W] te sluiten. Zij vermoeden dat de schoolraad pas op de hoogte werd gebracht toen de beslissing reeds genomen werd. Verzoekers hebben aan de Raad van Bestuur gevraagd of de schoolraad om een advies werd verzocht, doch hierop krijgen zij geen reactie.

Met het betrokken personeel, ouders en leerlingen werd geen communicatie gevoerd: slechts een 'definitieve beslissing' werd medegedeeld. Indien het schoolbestuur de schoolraad niet op de hoogte heeft gebracht, dan werd de schoolraad voor een voldongen feit geplaatst en kon zij haar taak niet correct uitvoeren. Aldus werd het naleven van de plichten van de schoolraad verhinderd. Gelet op de verregaande weerslag op de rechten van de ouders en kinderen, zouden de leden van de schoolraad moeten kunnen beschikken over een minimale tijd voor reflectie en consultatie die nodig is om tot een behoorlijk overwogen advies te kunnen komen.

De schoolraad had moeten kunnen communiceren met personeel, ouders en leerlingen hetgeen in casu volgens verzoekers niet gebeurd is.

- Art. 21:

Het schoolbestuur heeft een definitieve niet-gemotiveerde beslissing genomen zonder voorafgaande raadpleging van noch overleg met de schoolraad.

Verzoekers verwijzen naar rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot de term 'studieaanbod' in het participatiedecreet en met betrekking tot de principiële draagwijdte van het informatie- en adviesrecht van de schoolraad.

Door de schoolraad niet in te lichten over het ontwerp van beslissing of over haar bedoeling om de school te sluiten heeft de Raad van Bestuur volgens verzoekers de rechten van de schoolraad ontnomen om informatie te bekomen en de gelegenheid te hebben om een advies op te stellen. De Raad van Bestuur heeft daarop bijgevolg ook geen gemotiveerd antwoord moeten geven. Verzoekers verwijzen ook naar art. 8§2 Participatiedecreet. Zij vermoeden dat deze bepaling eveneens geschonden werd.

- Art. 30:

Verzoekers vermoeden dat er tevens geen voorafgaande onderhandeling binnen het lokaal comité heeft plaatsgevonden.

2.3.2. Verzoekers menen dat de essentie van het participatiedecreet is om te zorgen dat scholen op participatieve wijze uitgebouwd worden tot een democratische leefgemeenschap. Om dit doel te bereiken bestaan er vormen van formele en informele participatie. Schoolbesturen en alle onderwijsparticipanten (personeel, ouders, leerlingen) hebben een zorgplicht om verschillende participatievormen actief te ondersteunen.

De bestreden beslissing heeft volgens verzoekers niet enkel individuele bepalingen van het participatiedecreet, maar ook de geest van dit decreet geschonden.

De Raad heeft volgens verzoekers een autonome beslissing genomen zonder participatie van alle nuttige en noodzakelijke actoren toe te laten.

De bestreden beslissing was bovendien niet gemotiveerd. Ondanks hun verzoek hebben verzoekers geen redenen voor deze beslissing mogen ontvangen.

3. INHOUD van het VERWEER

3.1. Feiten

De vestigingsplaats te [W] van de school [Y], heeft een laag leerlingenaantal terwijl de kosten zeer hoog oplopen. Reeds in 2006 kwam een eventuele sluiting van de vestigingsplaats ter sprake. Sindsdien zijn er verscheidene initiatieven genomen om de vestigingsplaats op te waarderen, evenwel zonder succes.

Nadat de situatie van de vestigingsplaats wordt toegelicht door de directeur en grondig wordt besproken, wordt op 8 oktober 2015 door de Raad van Bestuur unaniem beslist dat tot de sluiting moet worden overgegaan van de vestigingsplaats te [W] op 31 augustus 2016.

Deze beslissing is niet definitief noch uitvoerbaar en dient nog te worden aanvaard door de Diocesane Plannings- en Coördinatiecommissie van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.

Er worden grondige afspraken gemaakt om alle betrokken actoren hierover in kennis te stellen, onder meer:

- Op 12 oktober 2015 worden de leerlingen en de ouders in kennis gesteld van de beslissing van de Raad van Bestuur en de redenen hiertoe. De ouders en de leerlingen krijgen verschillende garanties en worden uitgenodigd voor een oudercontact op donderdag 15 oktober 2015.
- Op 12 oktober 2015 wordt de sluiting van de vestigingsplaats te [W] besproken op het Lokaal Onderhandelingscomité (LOC). De redenen van de sluiting en de gevolgen voor het personeel worden uitgebreid besproken.
Er is een duidelijk begrip voor de beslissing. In het verslag van deze vergadering werd genoteerd: *"De werknemersdelegatie vindt het jammer dat de vestigingsplaats te [W] sluit; zij kan zich vinden in de argumenten van het schoolbestuur en gaat akkoord met de sluiting. Er wordt een protocol van akkoord opgesteld."*
- Op 13 oktober 2015 wordt op de oudervereniging toelichting gegeven door de directeur van de vestigingsplaats.

De beslissing om tot de sluiting van de vestigingsplaats te [W] over te gaan en hiertoe de nodige stappen te ondernemen is echter geenszins definitief noch uitvoerbaar. De beslissingsbevoegdheid om tot de sluiting van een vestigingsplaats over te gaan behoort binnen het katholiek onderwijs aan de Diocesane Plannings- en Coördinatiecommissie van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs (DPCC-SO). Voor elke structuurwijziging in het onderwijs- en internetaansbod is vereist dat een gemotiveerde aanvraag wordt ingediend bij de DPCC-SO. De DPCC-SO zal vervolgens (gemotiveerd) beslissen of de aanvraag wordt aanvaard of geweigerd. Alvorens de DPCC-SO beslist, wordt er overleg gepleegd en worden er adviezen gevraagd aan onder meer de schoolraad en het lokaal onderhandelingscomité. De aanvraag werd bij de DPCC-SO ingediend (de deadline voor het indienen van de aanvraag lag op 30 november 2015) en is thans lopende.

Op 9 december 2015 gaat verzoekende partij echter over tot het neerleggen van een klacht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

3.2. Voorwerp van de klacht

De verzoekende partij dient een klacht in tegen de beslissing van 8 oktober 2015 van verwerende partij waarbij besloten werd tot sluiting over te gaan van de vestigingsplaats [Z] op 31 augustus 2016.

3.3. Onontvankelijkheid van het beroep

3.3.1. De bestreden beslissing is geen rechtshandeling

Aan de beslissing van 8 oktober 2015 zijn volgens verwerende partij geen dwingende rechtsgevolgen verbonden voor derden waardoor deze niet te beschouwen is als een rechtshandeling.

De beslissingsbevoegdheid om tot de sluiting van een vestigingsplaats over te gaan behoort binnen het katholiek onderwijs aan de DPCC-SO.

De bestreden beslissing zelf is volgens verwerende partij derhalve geen uitvoerbare beslissing, waarbij rechtsgevolgen in het leven worden geroepen. Door het ontbreken van enige uitvoerbare kracht, kan de bestreden beslissing geen gevolg hebben voor de rechtstoestand van de verzoekende partij. De bestreden beslissing kan daarom hoogstens worden beschouwd als een voorbereidende handeling.

In aanvulling van het voorgaande, wijst de verwerende partij erop dat zelfs in het onmogelijke geval de bestreden beslissing kan worden beschouwd als een uitvoerbare beslissing dewelke rechtsgevolgen teweegbrengt, quod non, de bestreden beslissing behoort tot de regels van de interne organisatie van de onderwijsinstelling. De bestreden beslissing is genomen in het belang van de scholengemeenschap en heeft derhalve betrekking op de interne organisatie ervan en strekt ertoe de goede werking van de onderwijsinstelling te verzekeren.

De klacht is volgens verweerder derhalve onontvankelijk.

3.3.2. De minderjarige personen zijn niet rechtsgeldig vertegenwoordigd

De verzoekende partij wordt gevormd door minderjarige personen en volwassenen.

Volgens verwerende partij wordt op geen enkele manier kenbaar gemaakt wie de minderjarige personen, die worden vermeld in het verzoekschrift, vertegenwoordigt. De verzoekende partij is hiertoe nochtans gehouden, aangezien een niet-ontvoogde minderjarige onbekwaam is om huidige klacht in persoon in te dienen.

De klacht is derhalve onontvankelijk ten aanzien van de minderjarige personen.

3.3.3. Gebrek aan belang

De geformuleerde klacht tegen de bestreden beslissing kan het nadeel dat de verzoekende partij schetst, niet weren. De verwerende partij zegt hierover dat de beslissingsbevoegdheid om tot de sluiting van een vestigingsplaats over te gaan, binnen het katholiek onderwijs behoort aan de DPCC-SO. De behandeling van een klacht ten aanzien van de bestreden

beslissing kan de sluiting van de vestigingsplaats niet verhinderen. De verzoekende partij ontbeert derhalve het vereiste belang bij het stellen van de huidige vordering.

Ondergeschikt wijst de verwerende partij erop dat de verzoekende partij het rechtens vereiste belang niet bezit.

De verzoekende partij wordt gevormd door minderjarige personen en volwassenen.

De verzoekende partij houdt voor dat het belang van de kinderen erin bestaat dat zij van school moeten veranderen hetgeen, volgens de verzoekende partij, ernstige gevolgen zal hebben op de sociale ontwikkeling, haar zelfvertrouwen en motivatie van de leerling.

Het aangevoerde belang kan volgens verwerende partij niet overtuigen. De vestigingsplaats te [W] biedt immers enkel onderwijs aan in de eerste graad van het middelbaar onderwijs. Voor het aanvatten van de tweede graad hebben de kinderen geen keuze en zullen zij hoe dan ook van school moeten veranderen. De kinderen hebben er volgens haar bovendien belang bij reeds vroeger van school te veranderen. Hoe langer men zich hecht aan een bepaalde school, des te meer kan worden verwacht dat dergelijke problematiek zich in aanzienlijkere mate voordoet.

Het belang van de volwassenen, handelend in eigen naam, bestaat volgens de verzoekende partij uit het verlies van de keuze voor de vestigingsplaats te [W], de eventuele persoonlijke, dagelijkse moeilijkheden in verband met het naar school brengen en ophalen van de kinderen en het verlies aan een kwalitatieve opleiding.

Dit aangevoerde belang kan volgens verwerende partij evenmin overtuigen. Door de verzoekende partij wordt zelf aangehaald dat de geschetste problemen inzake de persoonlijke, dagelijkse moeilijkheden in verband met het naar school brengen en ophalen van de kinderen zich slechts "eventueel" voordoen. De verzoekende partij moet daarentegen doen blijken van een voldoende zeker belang, hetgeen door de verzoekende partij zelf wordt ontkracht.

Bovendien wijst de verwerende partij erop dat de vestigingsplaats te [V] slechts op enkele kilometers afstand ligt van de vestiging te [W]. Daarnaast wordt er zorg voor gedragen dat De Lijn het openbaar busvervoer van [W] naar [V] en terug verzorgt.

Het moreel nadeel dat door de verzoekende partij wordt opgeworpen is voorts geenszins ernstig. Uit geen enkel document noch vermoeden kan worden afgeleid dat de opleiding in de omliggende scholen, zoals in [V], kwalitatief minder sterk zou zijn dan in de vestigingsplaats te [W]. Bovendien is de vestigingsplaats te [V] op slechts enkele kilometers verwijderd en derhalve in de onmiddellijke nabijheid van de woning van verzoekers.

Het louter hebben van een keuze voor de vestigingsplaats te [W] is derhalve onvoldoende ernstig om het rechtens vereiste belang te onderbouwen.

De klacht is hierom onontvankelijk.

3.3.4. De klacht is minstens gedeeltelijk onontvankelijk

De klacht dient om ontvankelijk te zijn betrekking te hebben op een aangelegenheid waarvoor het decreet de commissie uitdrukkelijk bevoegd heeft verklaard. De verzoekende partij baseert zich op verschillende bepalingen van het participatiedecreet.

Echter, het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek stipuleert in artikel V.25, 3° dat de Commissie Zorgvuldig Bestuur slechts bevoegd is om de klachten te onderzoeken met betrekking tot "de niet-naleving van de bepalingen omtrent de

bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad".

De aangehaalde motieven door de verzoekende partij die zich buiten dit bestek bevinden zijn volgens verwerende partij derhalve onontvankelijk (zoals de klachten op grond van artikel 9 en 10 van het Participatiedecreet).

3.4. De klacht is ongegrond

3.4.1. De vestiging te [W] dient geen eigen schoolraad te hebben

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert, diende de vestigingsplaats te [W] niet te beschikken over een eigen (d.w.z. aparte) schoolraad. De verzoekende partij ziet volgens verwerende partij over het hoofd dat de vestigingsplaats te [W] deel uitmaakt van de autonome school [Y]. Deze school heeft vestigingsplaatsen in [V] en in [W]. De verzoekende partij laat derhalve na om een onderscheid te maken tussen een school en een vestigingsplaats. Beide zijn niet met elkaar te vereenzelvigen, hetgeen de verzoekende partij ten onrechte doet.

Dit onderscheid zet zich door in het participatiedecreet. Art. 8 van het decreet vereist dat in beginsel voor iedere "school" een schoolraad worden opgericht. Eenzelfde verplichting geldt niet voor elke vestigingsplaats van een school. In casu betreft dit de autonome school [Y]. De vestigingsplaats te [W] valt onder deze school.

Het noodzakelijke onderscheid dat moet worden gemaakt tussen een school en een vestiging blijkt eveneens uit art. 9 van het participatiedecreet.

Voor de vestigingsplaats te [W] dient geen aparte schoolraad te worden opgericht. De beweringen van de verzoekende partij vinden volgens verwerende partij geen steun in het participatiedecreet.

Deze klacht is, voor zover al ontvankelijk, niet ernstig en ongegrond.

3.4.2. De schoolraad van [Y] is correct samengesteld

Verwerende partij verwijst naar art. 10, §2 van het participatiedecreet, dat stelt dat elke geleding ten minste uit 2 leden bestaat. De vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap worden conform art. 13 gecoöpteerd. De schoolraad had jarenlang twee vertegenwoordigers uit de lokale gemeenschap in haar rangen. Door het plotse vertrek van de coördinator van het CLB per 31 augustus 2015 is er tot op heden maar één vertegenwoordiger vanuit de lokale gemeenschap die bereid was te participeren aan de schoolraad. Het schoolbestuur en de directie blijven tot op heden op zoek naar een tweede vertegenwoordiger. De interesse voor deze functie is echter bijzonder gering.

In tussentijd blokkeert dit de schoolraad niet. Artikel 10, §3 van het Participatiedecreet voorziet dat indien een geleding (zoals de lokale gemeenschap) geen of onvoldoende vertegenwoordigers telt, de schoolraad toch regelmatig is samengesteld.

De verzoekende partij preciseert volgens verwerende partij dan ook geenszins welke voorziene stappen met het oog op de samenstelling van de schoolraad niet zouden ondernomen zijn.

De stelling van de verzoekende partij dat de schoolraad niet regelmatig zou samengesteld zijn door het ontbreken van een vertegenwoordiger vanuit de vestigingsplaats te [W] (of [U]) vindt volgens verwerende partij voorts geen grondslag in het participatiedecreet. Hiertoe bestaat geen enkele verplichting, enkel de mogelijkheid is hiertoe voorzien in artikel 10, §4. Desondanks is meermaals getracht om leden van de lokale gemeenschap te [W] te betrekken bij de werking van de school.

Deze klacht is, voor zover al ontvankelijk, niet ernstig en ongegrond.

3.4.3. De schoolraad werd correct geïnformeerd

De verwerende partij wijst er op dat de verzoekende partij het noodzakelijke belang ontbeert bij de klacht dat de schoolraad niet geïnformeerd werd over het plan om de vestigingsplaats te sluiten, waardoor de rechten van de schoolraad ontnomen werden om informatie te bekomen en de gelegenheid te hebben om een advies op te stellen.

De verwerende partij wijst erop dat de schoolraad de voorgenomen beslissing om de vestigingsplaats te sluiten, unaniem en zonder voorbehoud heeft bijgetreden, zoals nogmaals werd bevestigd in het advies van de schoolraad aan de DPCC-SO. In alle omstandigheden blijkt derhalve dat de schoolraad geen enkel bezwaar maakt of heeft gemaakt, waardoor dit de verzoekende partij geen voordeel kan opleveren nog het geschetste nadeel kan doen weren.

Deze klacht is derhalve onontvankelijk.

In ondergeschikte orde wijst de verwerende partij erop dat de beweringen van de verzoekende partij ongefundeerd zijn. Zij stellen immers ten onrechte dat er "een definitieve niet-gemotiveerde beslissing" zou genomen zijn "zonder voorafgaande raadpleging van noch overleg met de schoolraad".

Door verwerende partij werd het besluit genomen om tot de sluiting van de vestigingsplaats te [W] over te gaan en hiertoe de nodige stappen te ondernemen. Gelet op de beslissingsbevoegdheid van de DPCC-SO, is deze beslissing geenszins definitief noch uitvoerbaar.

Alvorens de DPCC-SO beslist, wordt er overleg gepleegd en worden er adviezen gevraagd aan onder meer de schoolraad en het lokaal onderhandelingscomité dewelke aan het dossier van het DPCC-SO worden toegevoegd. Deze bepalingen werden gehonoreerd.

De leden van de schoolraad werden op 29 oktober 2015 uitgenodigd voor een extra schoolraad op 17 november 2015, met als agendapunt de sluiting van de vestigingsplaats te [W]. Tijdens deze vergadering heeft de directie de voorgenomen sluiting van de vestigingsplaats te [W] uitvoerig toegelicht en de vragen van de verschillende vertegenwoordigers beantwoord, zoals blijkt uit het verslag van de vergadering. Door de verschillende leden van de schoolraad werd op basis hiervan de voorgenomen beslissing om de vestigingsplaats te [W] te sluiten unaniem en zonder voorbehoud bijgetreden, zoals nogmaals werd bevestigd in het advies van de schoolraad aan het DPCC-SO.

De verzoekende partij kan volgens verwerende partij derhalve geenszins voorhouden dat de schoolraad de mogelijkheid zou ontnomen zijn om informatie te bekomen en de gelegenheid te hebben om een advies op te stellen over de sluiting van de vestigingsplaats te [W]. De schoolraad werd ruimschoots de mogelijkheid hiertoe gelaten, gezien onder meer de tijdsperiode tussen de uitnodiging op 29 oktober 2015 en de vergadering op 17 november 2015.

Conform artikel 21 van het participatiedecreet werd derhalve het ontwerp van beslissing voor overleg voorgelegd aan de schoolraad. Uit de feiten blijkt tegelijkertijd dat de schoolraad duidelijk geïnformeerd werd conform artikel 15 van het participatiedecreet.

Deze klacht is, voor zover al ontvankelijk, niet ernstig en ongegrond.

In zoverre de verzoekende partij nog meent te "vermoeden" dat artikel 8, §2 van het participatiedecreet geschonden zou zijn, blijkt dat hiertoe geen enkele reden is.

Dit artikel is slechts van toepassing in zoverre de inrichtende macht voor ten minste twee derde is samengesteld uit rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers van personeel en van ouders, in welk geval geen verplichting tot het oprichten van een schoolraad geldt. Dit artikel is derhalve niet relevant.

Deze klacht is, voor zover al ontvankelijk, niet ernstig en ongegrond.

3.4.4. Artikel 30 participatiedecreet werd evenmin geschonden

De verwerende partij wijst erop dat er duidelijke communicatie werd gevoerd met de betrokken actoren.

Er werd gecommuniceerd met de ouders en leerlingen op 12 oktober 2015 per brief, tegelijkertijd met een uitnodiging voor een oudercontact op 15 oktober 2015.

Ook binnen het LOC werd de sluiting van de vestigingsplaats te [W] besproken tijdens de vergadering van 12 oktober 2015. Tijdens deze vergadering kon op een duidelijk begrip worden gerekend met het plan om tot sluiting over te gaan van de vestigingsplaats:

"De werknemersdelegatie vindt het jammer dat de vestigingsplaats te [W] sluit; zij kan zich vinden in de argumenten van het schoolbestuur en gaat akkoord met de sluiting. Er wordt een protocol van akkoord opgesteld."

De beweringen van de verzoekende partij zijn derhalve ongefundeerd. Deze klacht is, voor zover al ontvankelijk, niet ernstig en ongegrond.

3.4.5. De communicatie met het actiecomité

Louter ten overvloede wijst de verwerende partij erop dat, ondanks het ontbreken van een verplichting hiertoe, het schoolbestuur in gesprek is gegaan met verzoekers en hen meer dan voldoende duiding heeft gegeven rond de sluiting van de vestigingsplaats te [W].

Vóór het indienen van de klacht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur en de Raad van State heeft het schoolbestuur voorts een vraag tot overleg van het actiecomité 'Lang leve de [Z]' beantwoord en hen uitgenodigd tot een gesprek over de beweegredenen van de bestreden beslissing.

Op 27 november 2015 volgt een brief van het actiecomité met de namen van de deelnemers aan het gesprek met het schoolbestuur. Op 4 december 2015 volgt de concrete uitnodiging voor het gesprek dat plaatsheeft op 10 december 2015. Op dit overleg is een uitgebreide motivering van de genomen beslissing aan het actiecomité bezorgd en gepresenteerd. De leden van het actiecomité geven zelf via sociale media te kennen dat het schoolbestuur duiding heeft gegeven bij de beslissing.

In aansluiting hiervan, wijst de verwerende partij er expliciet op dat het voorgebrachte document door de verzoekende partij onder stuk 2, niet overeenstemt met het ontvangen document. Dit stuk betreft een aangetekende brief van het actiecomité. Het enige wat de verwerende partij echter mocht ontvangen was een anonieme brief. Ook de rest van de

inhoud van de verstuurde brieven vertonen kleinere en grotere wijzigingen naar vorm en inhoud.

De verwerende partij herinnert er tot slot aan dat alle participatieorganen zijn geïnformeerd over de verschillende pisten en oplossingen die het schoolbestuur heeft onderzocht en waarom het plan werd geopperd om tot sluiting van de vestigingsplaats te [W] over te gaan. De verwerende partij vraagt zich daarom af waarom verzoekers de bestaande participatieorganen negeren en zich rechtstreeks tot het schoolbestuur wenden, eerst als anoniem actiecomité, later als groep ouders en thans als verzoekers in een klacht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur en bij de Raad van State.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 2 februari 2016 om 11.15 uur.

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter;

Hilde Timmermans, Lieven Cloots en Paul De Winne, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Voor verzoekende partij:

- [B], ouder;
- [G], ouder;
- [H], advocaat;

Voor verwerende partij:

- [I], advocaat.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1. Regelgeving

* Decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

Artikel V.25

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake:

[...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om:

1° een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school, de betrokken instelling, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken

instelling voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn;

2° ...

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur, de betrokken inrichtende macht of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

* Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad¹

Artikel 4

De schoolgemeenschap heeft de maatschappelijke opdracht om:

1° de organisatie, de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;

2° bij te dragen aan de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat.

Artikel 5

Participatierechten versterken het draagvlak van de scholen en garanderen de samenwerking van de onderwijsbetrokkenen bij het realiseren van de onderwijs- en opvoedkundige opdrachten van de scholen.

Bij de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat wordt te allen tijde rekening gehouden met de draagkracht en de mogelijkheden van de leerlingen.

Artikel 6

De uitoefening van de participatierechten doet geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, respectievelijk de directeur voor genomen beslissingen.

De uitoefening van de participatierechten kan niet raken aan de vrijheid van de inrichtende macht om een eigen pedagogisch project te ontwikkelen.

De uitoefening van de participatierechten heeft geen betrekking op de arbeidsvoorwaarden waarover het lokaal comité zich uitspreekt.

Art. 9.

Inrichtende machten kunnen één schoolraad oprichten voor verscheidene scholen waarvan de vestigingen gelegen zijn in dezelfde gemeente of binnen een straal van twee kilometer. Als voorwaarde geldt dat alle betrokken scholen behoren tot ofwel het basisonderwijs, ofwel het secundair onderwijs.

De regeling geldt voor de duur van het mandaat van de schoolraad.

Art. 10.

§ 1. ....

De schoolraad wordt in het secundair onderwijs samengesteld uit vertegenwoordigers van de volgende geledingen:

1° de ouders;

2° het personeel;

3° de leerlingen. In het buitengewoon onderwijs oordeelt de inrichtende macht in overleg met de pedagogische raad over de opportuniteit van de opname van één of meer leerlingen in de schoolraad, rekening houdend met de mogelijkheden en de draagkracht van de leerlingen.

---

¹ Tekst in voege sinds 1 september 2014 (zie hoofdstuk III van het decreet van 4 april 2014 houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van de leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school dat het decreet van 2 april 2004 wijzigt (Belg. Stbl. 20.08.2014).

Wanneer de school de opleidingsvorm 4 aanbiedt, is de opname van één of meer leerlingen verplicht;

4° de lokale gemeenschap.

§ 2. De schoolraad telt een gelijk aantal leden per geleding. Bij de oprichting van de schoolraad telt elke geleding ten minste twee leden. De schoolraad legt het aantal leden per geleding vast. Dat aantal kan evenwel nooit minder dan twee bedragen.

§ 3. Indien een geleding geen of onvoldoende vertegenwoordigers telt, is de schoolraad desalniettemin regelmatig samengesteld, voor zover de bij of krachtens dit decreet voorziene stappen met het oog op de samenstelling van de schoolraad zijn ondernomen.

§ 4. De inrichtende macht kan waarborgen uitwerken opdat geledingen uit verschillende vestigingsplaatsen of - in het geval bedoeld onder artikel 9 - verschillende scholen in de schoolraad zouden worden vertegenwoordigd.

§ 5. Tenzij de schoolraad aangeeft afzonderlijk te willen vergaderen voor het formuleren van een advies op eigen initiatief, worden de vergaderingen van de schoolraad bijgewoond door het schoolbestuur of zijn gemandateerde.

Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Artikel 18

De schoolraad kan aan het schoolbestuur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord.

Artikel. 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

1° de bepaling van het profiel van de directeur;

2° het studieaanbod;

3° het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties;

4° de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het schoolbestuur aangeboden vervoer;

5° de vaststelling van het nascholingsbeleid;

6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;

7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen :

a) het schoolreglement;

b) het schoolwerkplan in het basisonderwijs;

c) het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding;

8° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, § 1, 1°,

a) en c), van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;

9° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten;

10° het welzijns-, veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden;

11° het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting;

12° het gelijke-onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs.

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing. Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

Artikel 23.

De werking van de schoolraad wordt geregeld in een huishoudelijk reglement.

Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

1° ...

...

4° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;

5° het tijdstip en de wijze waarop de agenda en de bijbehorende documenten worden bezorgd aan de leden van de schoolraad en aan de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad;

6° de taken van de voorzitter;

7° de wijze van besluitvorming, inzonderheid de aanwezigheidsquota en de stemverhoudingen;

8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt;

9° de modaliteiten rond het afzien van het recht op overleg;

10° ....

Artikel 30

Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de overlegbevoegdheden van de schoolraad, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter overleg voorgelegd aan de schoolraad. Zij wordt vervolgens onderhandeld binnen het lokaal comité, voor wat betreft de grondregelen ter zake van het administratief statuut, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling, de bezoldigingsregeling, de betrekkingen met de vakorganisaties en de inrichtende machten, de organisatie van de sociale diensten of de verordeningsbepalingen, algemene maatregelen van inwendige orde en algemene richtlijnen met het oog op de latere vaststelling van de personeelsformatie of inzake arbeidsduur en organisatie van het werk.

De door de schoolraad uitgeoefende advies- en overlegrechten hebben geen betrekking op de arbeidsvoorwaarden waarover het lokaal comité zich uitspreekt.

Artikel 33

Klachten inzake de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikelen 18 tot en met 22 kunnen door de schoolraad, zijn geledingen en iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur zoals bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek.

* Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.

5.2. Ontvankelijkheid – belang

5.2.1. Verwerende partij doet gelden dat de klacht onontvankelijk is vermits er aan de beslissing van 8 oktober 2015 om de vestigingsplaats [Z] te sluiten, geen dwingende rechtsgevolgen voor derden verbonden zijn waardoor deze niet te beschouwen is als een rechtshandeling.

Verwerende partij wijst erop dat de beslissingsbevoegdheid om tot de sluiting van een vestigingsplaats over te gaan, behoort aan de Diocesane Plannings- en Coördinatiecommissie (hierna: DPCC). De beslissing van 8 oktober 2015 is derhalve geen uitvoerbare beslissing maar hoogstens een voorbereidende handeling.

De Commissie wijst erop dat het uitvoerbaar zijn van een beslissing op zich genomen geen voorwaarde vormt om bij haar ontvankelijk een klacht in te dienen. Er dient voor ogen gehouden te worden dat de voorliggende klacht ertoe strekt te horen vaststellen dat bij de totstandkoming van de beslissing van 8 oktober 2015 een aantal bepalingen uit het participatiedecreet werden miskend. De kwestie of de voorliggende beslissing al dan niet definitief en uitvoerbaar is, is voor de Commissie dan ook ondergeschikt aan de vraag of er omtrent de beslissing een verplicht overleg met de schoolraad moest plaatsvinden en of in voorkomend geval die verplichting werd nageleefd, wat de grond van de zaak uitmaakt en in het desbetreffende onderdeel van deze beslissing zal behandeld worden.

Bovendien stelt de Commissie vast dat verwerende partij zelf de schijn heeft gewekt dat het hier een definitieve beslissing betrof. De beslissing van 8 oktober 2015 van de Raad van Bestuur om de vestigingsplaats in [W] te sluiten werd blijkens het dossier aan personeel, ouders en leerlingen meegedeeld op respectievelijk 9 en 12 oktober 2015 (stukken 2 en 18), werd besproken op de vergadering van het lokaal onderhandelingscomité op 12 oktober 2015 (stuk 3) en op de vergadering van de oudervereniging van 13 oktober 2015 (stuk 4). In geen van deze stukken is een spoor te vinden van enig voorbehoud als zou het slechts om een voorlopige beslissing gaan. Waar verwerende partij nu stelt dat de beslissing van 8 oktober 2015 slechts een voorbereidende handeling uitmaakt, staat dit dan ook in schril contrast met de externe communicatie die hierover gevoerd werd. Verzoekende partij mocht er op basis van deze communicatie dan ook terecht van uitgaan dat de sluiting van de vestigingsplaats vaststond.

In deze omstandigheden besluit de Commissie dat de door verwerende partij ingeroepen exceptie niet kan worden bijgetreden.

5.2.2. De bewering van verwerende partij dat de minderjarige personen vermeld in het verzoekschrift niet rechtsgeldig vertegenwoordigd zijn, aangezien op geen enkele manier kenbaar gemaakt wordt wie de minderjarige personen vertegenwoordigt, wordt door verzoekende partij ter zitting beantwoord met de verduidelijking dat verzoekers 2, 4 en 6 respectievelijk de wettelijke vertegenwoordigers van de verzoekers 1, 3 en 5 zijn.

5.2.3. De stelling van verwerende partij als zouden de verzoekers geen belang hebben bij het formuleren van hun klacht, kan door de Commissie niet worden bijgevalen. De voorliggende klacht strekt ertoe te horen vaststellen dat bij de totstandkoming van de beslissing van 8 oktober 2015 een aantal bepalingen uit het participatiedecreet werden miskend. De Commissie stelde reeds dat de vraag of er omtrent deze beslissing een verplicht overleg met de schoolraad moest plaatsvinden en of in voorkomend geval die verplichting werd nageleefd, voor haar behoort tot de grond van de zaak. Nu de bestreden beslissing de sluiting betreft van de vestigingsplaats waar (de kinderen van) verzoekers schoollopen en daardoor onmiskenbaar een weerslag heeft op hun keuzemogelijkheden inzake onderwijs, ziet de Commissie niet in hoe de verzoekers er geen belang zouden bij hebben dat daarbij de verplichting tot overleg in overeenstemming met het decreet, zo deze hier toepasselijk was, niet geschonden wordt. Dergelijk overleg maakt het immers mogelijk vanuit de schoolraad bij de voorgenomen beslissing bezwaren, voor- en nadelen en eventuele alternatieven aan te brengen. De Commissie is van oordeel dat de verzoekende partij van een voldoende belang doet blijken.

5.3. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is, in zoverre de klacht betrekking heeft op de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het participatiedecreet van 2 april 2004.

Met betrekking tot de problematiek van de samenstelling en verkiezing van de schoolraad was de Commissie in het verleden reeds in de gelegenheid om zich uit te spreken over sommige aspecten van haar bevoegdheid. Aangaande de behandeling van klachten overwoog zij wat volgt:

“De Commissie is niet bevoegd om rechtstreeks klachten te behandelen die verband houden met de samenstelling van de schoolraad zoals die is bepaald in de artikelen 12 tot 14 van het participatiedecreet. Zij is wel bevoegd om na te gaan of de essentiële voorschriften die een invloed hebben op het correct uitoefenen van de bevoegdheden waarop de Commissie toezicht heeft, zijn nageleefd (cf. CZB/P/KSO/2009/241). Een wezenlijke voorwaarde opdat het overleg juridisch correct zou verlopen is dat de schoolraad geldig is samengesteld. Binnen de grenzen van het toezicht op de naleving van de artikelen 18 tot 22 van het participatiedecreet is de Commissie dus ook bevoegd om na te gaan of de schoolraad is samengesteld overeenkomstig het art. 12 van het participatiedecreet.” (CZB/KL/P/KSO/2012/310).

De Commissie acht het niet meer dan redelijk dat voorgaande overwegingen a fortiori gelden voor de bepalingen met betrekking tot de oprichting van een schoolraad zoals bedoeld in artikel 8 en 9 en de bepalingen omtrent de geledingen van de schoolraad bedoeld in artikel 10.

In de mate de klacht betrekking heeft op het al dan niet onderhandeld zijn van de beslissing van 8 oktober 2015 in het lokaal comité, in welk verband verzoekende partij verwijst naar artikel 30 van het participatiedecreet, ziet de Commissie niet in op welke grond zij bevoegd zou zijn een uitspraak te doen en beschouwt zij de klacht als onontvankelijk.

5.4. Beslissing

5.4.1. Participatie, recht op informatie en informatieplicht. De principes.

De memorie van toelichting bij het participatiedecreet gaat er van uit “dat bij een democratische samenleving een democratische schoolcultuur hoort. Alle betrokken geledingen moeten derhalve de kans krijgen deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorwaarden moeten worden geschapen om de betrokkenheid van alle geledingen op diverse niveaus van het onderwijs en schoolbeleid te vergroten” (*Parl. St. Vl. P. 2003-04, nr. 1955/1, 3*). Het decreet creëert daartoe het orgaan van de schoolraad waarin de verschillende geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur elkaar ontmoeten. Zo worden de inzichten en betrachtingen van de afzonderlijke geledingen samen gebracht in één formeel participatieorgaan. Het participatiedecreet kent de schoolraad een recht op informatie, op advies en op overleg toe. De inhoud en de draagwijdte van het recht om te adviseren en te overleggen worden in het decreet nader beschreven, waarbij in een recente herziening² het onderscheid tussen materie voor advies en materie voor overleg werd vervangen door een geheel van overlegbevoegdheden van de schoolraad. Het decreet erkent en bevestigt ten slotte de eindverantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

De schoolraad geeft advies aan en overlegt met het schoolbestuur. Voor het in het decreet geregelde overleg is het schoolbestuur de gesprekspartner van de schoolraad. Het overleg heeft

---

² Zie supra punt 5.1. ‘Regelgeving’.

plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Uit dit concept van de schoolraad volgt dat de schoolraad onmogelijk zijn taak kan vervullen zonder de actieve inbreng van de kant van het schoolbestuur. In de memorie van toelichting is daarover het volgende te lezen: “De leden van de schoolraad kunnen hun participatierechten enkel uitoefenen, indien zij over voldoende informatie beschikken. Zij hebben daarom een informatierecht ten aanzien van de inrichtende macht.” (*Parl. St.* VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 13). Het participatiedecreet preciseert dat de leden over een algemeen informatierecht beschikken en over het recht om op eigen verzoek of op vraag te worden gehoord (art.15). Maar het recht op informatie krijgt een bijzondere betekenis wanneer het gaat over aangelegenheden waarvoor de schoolraad over een recht op overleg beschikt. In het huishoudelijk reglement worden hieromtrent een aantal praktische schikkingen vastgelegd (art. 23). Inhoudelijk kan worden gesteld dat er een recht is op actieve, adequate en tijdig verstrekte informatie.

Dat de schoolraad zonder adequate informatie niet kan functioneren als een echt participatieorgaan, brengt mee dat er in hoofde van het schoolbestuur sprake is van een plicht tot actieve informatie. Wat de aard en de omvang van de door het schoolbestuur verschuldigde informatie moet zijn, zal door de specifieke kenmerken van elke vraag om advies en elk overleg worden bepaald. In het algemeen kan worden gezegd dat de verstrekte informatie de leden van de schoolraad moet toelaten om zich een gefundeerde mening te vormen over de implicaties van het voorgelegde discussiepunt, over de voor- en nadelen van de voorgestelde oplossingen of keuze, in voorkomend geval ook over het voor en tegen van ernstige alternatieve oplossingen die door het schoolbestuur zijn overwogen. De vorm waarin de informatie moet worden verstrekt zal eveneens afhankelijk zijn van de gegevens van het dossier. In de regel zal een complex dossier informatie in een geschreven stuk vereisen. Ten slotte zal de informatie ook tijdig moeten worden verstrekt. Bij gebrek aan nadere bepalingen in het decreet of het huishoudelijk reglement zal de draagwijdte van deze voorwaarde opnieuw afhankelijk zijn van de aard en de complexiteit van het voorgelegde probleem.
(zie reeds eerder: CZB/P/KBO/2010/274 en CZB/KL/P/KBO/2013/321).

5.4.2. Toepassing

5.4.2.1. De oprichting en samenstelling van de schoolraad

5.4.2.1.1. Verzoekende partij vergist zich waar zij stelt dat voor de vestigingsplaats in [W] een aparte schoolraad had kunnen opgericht worden. Het aangehaalde artikel 9 van het participatiedecreet maakt het mogelijk één schoolraad op te richten voor verscheidene *scholen* waarvan de vestigingen gelegen zijn in dezelfde gemeente of binnen een straal van twee kilometer, wat een afwijking vormt op het in artikel 8, § 1 neergelegde principe dat in elke school een schoolraad wordt opgericht. De vestigingsplaats in [W] is echter geen school met een apart instellingsnummer – onder school dient volgens het decreet te worden begrepen een pedagogisch geheel, waar onderwijs georganiseerd wordt en dat onder leiding staat van een directeur – maar wel een vestigingsplaats behorende tot de school [Y]. De Commissie ziet dan ook niet in op welke basis zou kunnen gesteld worden dat voor de vestigingsplaats in [W] een aparte schoolraad had kunnen opgericht worden.

5.4.2.1.2. Verzoekende partij stelt dat artikel 10 van het participatiedecreet geschonden is omdat de schoolraad slechts één vertegenwoordiger van de lokale gemeenschap telt en geen enkele vertegenwoordiger – van welke geleding dan ook - van de vestigingsplaats te [W].

De Commissie wijst hier vooreerst op §3 van artikel 10 dat stelt dat indien een geleding geen of onvoldoende vertegenwoordigers heeft – wat het geval is voor de geleding van de lokale gemeenschap, die niet het vereiste minimum van 2 vertegenwoordigers telt – de schoolraad toch regelmatig is samengesteld indien de bij of krachtens het decreet voorziene stappen met het oog op de samenstelling van de schoolraad zijn ondernomen. Verwerende partij verklaart – en wordt daarin niet tegengesproken door verzoekende partij – dat de geleding van de lokale gemeenschap tot 31 augustus 2015 uit de vereiste 2 vertegenwoordigers bestond. Daarnaast brengt verzoekende partij geen elementen aan die de bewering van verwerende partij dat tot op heden gezocht wordt naar een tweede vertegenwoordiger, tegenspreken. In die omstandigheden ziet de Commissie in het feit dat de lokale gemeenschap slechts 1 vertegenwoordiger telt, geen reden om te besluiten tot de onregelmatige samenstelling van de schoolraad.

Dat de schoolraad geen vertegenwoordiger heeft van de vestigingsplaats te [W], kan op zich evenmin doen besluiten tot de onregelmatige samenstelling van de schoolraad. Artikel 10, §4 voorziet immers de mogelijkheid voor de inrichtende macht om waarborgen uit te werken opdat geledingen uit verschillende vestigingsplaatsen zouden worden vertegenwoordigd, maar bevat daartoe geen verplichting.

De Commissie besluit dat de schoolraad geldig samengesteld is.

5.4.2.2. Participatie van de schoolraad aan het besluitvormingsproces

5.4.2.2.1. De voorliggende betwisting heeft betrekking op het opheffen van een vestigingsplaats. Dit behoort tot het “studieaanbod” waarover het schoolbestuur overeenkomstig artikel 21, 2° van het participatiedecreet ieder ontwerp van beslissing voor overleg voorlegt aan de schoolraad (zie CZB/P/BO/2007/167, CZB/P/KBO/2009/244, CZB/KL/P/KBO/2013/321, CZB/KL/P/KBO/2013/328).

5.4.2.2.2. Verzoekende partij stelt dat de schoolraad niet correct werd geïnformeerd over het plan om de vestigingsplaats in [W] te sluiten, dat immers een beslissing die reeds definitief was werd meegedeeld, en dat de beslissing van 8 oktober 2015 tot sluiting van de vestigingsplaats bijgevolg tot stand kwam zonder het vereiste voorafgaand overleg met de schoolraad in de zin van art. 21, 2° van het participatiedecreet.

5.4.2.2.3. Verwerende partij doet gelden dat de beslissing van 8 oktober 2015 definitief noch uitvoerbaar is, vermits de beslissingsbevoegdheid om tot sluiting van een vestigingsplaats over te gaan in het katholiek onderwijs behoort tot de DPCC. Door het bestuur werd een aanvraag in die zin ingediend, waarbij een advies van de schoolraad werd toegevoegd. Verwerende partij wijst er verder op dat op de vergadering van de schoolraad van 17 november de voorgenomen sluiting werd toegelicht en vragen werden beantwoord, en de schoolraad op basis hiervan unaniem en zonder voorbehoud de beslissing om de vestigingsplaats van [W] te sluiten heeft bijgetreden, zoals bevestigd in het advies aan de DPCC.

5.4.2.2.4. De Commissie benadrukt dat de in het participatiedecreet voorgeschreven plicht tot het voorafgaand consulteren van de schoolraad bij het nemen van een beslissing met betrekking tot het studieaanbod, rust op het schoolbestuur. Uit de tekst van de artikelen 21 en 22 van het decreet blijkt duidelijk dat de decreetgever een overleg tussen schoolbestuur en schoolraad voor ogen had. Dat zoals in voorliggend dossier het schoolbestuur met andere schoolbesturen is overeengekomen dat de beslissing tot sluiting van een vestigingsplaats slechts uitvoerbaar is nadat een overkoepelende instantie, met name de Diocesane Plannings- en Coördinatiecommissie (DPCC), haar goedkeuring heeft gegeven, ontslaat dat schoolbestuur niet van de verplichting tot een overlegprocedure overeenkomstig het participatiedecreet. Het feit dat een beslissing genomen wordt onder voorbehoud van goedkeuring door een andere

instantie, doet deze instantie immers niet de gedaante van schoolbestuur krijgen en is dan ook niet relevant voor de te voeren overlegprocedure. Indien moet worden aangenomen dat het schoolbestuur op 8 oktober 2015 de beslissing heeft genomen de vestigingsplaats in [W] te sluiten en dit initiatief volgens de daartoe voorziene interne procedure voor goedkeuring voor te leggen aan de DPCC, dan is gelet op bovenstaande overwegingen niet ernstig in te zien dat de schoolraad bij die beslissing niet overeenkomstig de bepalingen van het participatiedecreet zou betrokken worden. Een lezing waarbij er van zou uitgegaan worden dat met de schoolraad (nog) geen overleg hoeft gepleegd te worden naar aanleiding van die beslissing, zou volgens de Commissie de bepalingen van het participatiedecreet iedere zin ontnemen.

5.4.2.2.5. Nu voor de Commissie moet worden aangenomen dat het de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur is de geldende participatieprocedure na te leven vooraleer de DPCC haar goed- of afkeuring geeft, moet worden nagegaan of in het voorliggende geval het voorgeschreven overleg in de zin van artikel 21 en 22 van het participatiedecreet heeft plaatsgevonden. In dat verband acht de Commissie het nuttig in herinnering te brengen dat tot 2014 de schoolraad met betrekking tot beslissingen inzake het studietoelaatbaarheidsadvies beschikte. Het decreet van 4 april 2014 heeft het onderscheid tussen adviesbevoegdheid en overlegbevoegdheid opgeheven. In de parlementaire voorbereiding staat daarover het volgende te lezen: *“Gezien het belang van onderlinge communicatie, wordt ervoor geopteerd om de schoolraad voor alle materies overlegbevoegdheid te geven. Bij overleg, dat altijd voorafgaat aan de beslissing van het schoolbestuur, worden de standpunten en bezwaren van de geledingen in het verslag van de overlegvergadering van de schoolraad opgenomen. De beslissing die het schoolbestuur of zijn gemandateerde na overleg neemt, moet steeds gemotiveerd zijn en teruggekoppeld worden naar de schoolraad. Als er na het overleg in de schoolraad nog een syndicaal overleg plaatsvindt, zal de beslissing en de terugkoppeling pas kunnen plaatsvinden nadat het syndicaal overleg werd afgerond.”* (Parl. St. VI. P., 2013-2014, nr.2421/1, 13). Bij overleg ligt dus nog veel meer dan bij advies de nadruk op ‘onderlinge communicatie’; het schoolbestuur beschikt weliswaar over de uiteindelijke beslissingsmacht maar vooraleer het schoolbestuur een eindbeslissing neemt, moet zij in dialoog treden met de schoolraad. Het bewijs dat een dergelijk overleg heeft plaatsgevonden, wordt overeenkomstig artikel 22 van het participatiedecreet geleverd door: (1) een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen en (2) de gemotiveerde eindbeslissing die het schoolbestuur neemt na het overleg en waarvan de schoolraad in kennis wordt gebracht.

Uit het dossier blijkt dat de beslissing van 8 oktober 2015 omtrent de sluiting van de vestigingsplaats te [W] door verwerende partij in de daaropvolgende dagen aan de verschillende actoren binnen de schoolgemeenschap werd bekendgemaakt. De Commissie stelde eerder bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid van voorliggende klacht vast dat verwerende partij daarbij in haar communicatie geen enkel voorbehoud heeft ingebouwd als zou het gaan om een beslissing die nog niet definitief is. De leden van de schoolraad werden eerst op 29 oktober 2015 uitgenodigd voor een vergadering op 17 november 2015 waar de kwestie van de sluiting zou ter sprake komen. De uitnodiging vermeldt als 2^e agendapunt het volgende: *“2. Sluiting vestigingsplaats [Z]. Melding aan DPCC (Diocesane Planificatie- en Coördinatie Commissie).”* In het verslag van de vergadering van 17 november 2015 wordt onder dit agendapunt vermeld dat het doel van de bijeenkomst *“het opstellen van een advies voor het DPCC betreffende de sluiting van vestigingsplaats [Z]”* is. Uit hetzelfde verslag blijkt verder dat de argumenten werden toegelicht die leidden tot de beslissing van de Raad van Bestuur om de vestigingsplaats te sluiten, dat de directie er zich bewust van is dat de communicatie naar de buitenwereld vlug is gegaan (wat te maken had met de rekrutering die half oktober al van start zou gaan), dat vragen en opmerkingen worden beantwoord, dat de schoolraad de beslissing van de Raad van Bestuur van 8 oktober 2015 zonder voorbehoud onderschrijft en dat het advies van de

schoolraad genoteerd wordt op het formulier van de DPCC. Op dit formulier – stuk 7 van het voorgelegde dossier – staat verder vermeld dat de schoolraad dit doet “in toepassing van art. 18, par.1 van het decreet dd. 02 april 2004”, welk artikel de bepalingen bevat inzake het facultatief advies dat de schoolraad kan uitbrengen.

De Commissie is van oordeel dat bovenstaande elementen erop wijzen dat de schoolraad dan wel een advies heeft uitgebracht in het kader van de aanvraag die bij de DPCC diende ingediend te worden, maar dat niet blijkt dat een overleg heeft plaatsgevonden zoals voorgeschreven door de artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet. De Commissie heeft hierboven gesteld dat het de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur is de geldende participatieprocedure na te leven, wat inhoudt dat voorafgaand aan de beslissing van het bestuur in dialoog moet getreden worden met de schoolraad, waarbij standpunten en bezwaren in een verslag van de overlegvergadering worden opgenomen en het bestuur de gemotiveerde beslissing terugkoppelt naar de schoolraad. De voorliggende stukken bevatten echter geen aanwijzingen die de Commissie toelaten te besluiten dat met betrekking tot de beslissing van 8 oktober 2015 omtrent de sluiting van de vestigingsplaats te [W] met de schoolraad een voorafgaand overleg in de zin van artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet heeft plaatsgevonden.

5.4.3. De Commissie komt tot volgende beslissing:

Het is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur bij een beslissing inzake het studietoelaat de geldende participatieprocedure na te leven. Dat dergelijke beslissing pas uitvoerbaar is nadat een andere instantie haar goedkeuring heeft gegeven, ontslaat het schoolbestuur niet van de verplichting hierover voorafgaand te overleggen met de schoolraad. Het voorgelegde dossier bevat onvoldoende aanwijzingen om te stellen dat met betrekking tot de beslissing van 8 oktober 2015 omtrent de sluiting van de vestigingsplaats te [W] overleg in de zin van de artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet werd gevoerd. De beslissing is dan ook tot stand gekomen met miskennis van de regels inzake participatie. De Commissie acht de klacht gegrond.

5.5. Sanctieregeling

Artikel V.25, 2^e lid van het decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek van 13 juli 2001 bepaalt dat de Commissie, wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan beslissen om een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

De Commissie vraagt het schoolbestuur om haar binnen een termijn die rekening houdt met het voor alle betrokkenen urgente karakter van het dossier, te laten weten hoe het bestuur gevolg zal geven aan de beslissing van de Commissie.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 2 februari 2016

Marleen Broucke
Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter